

A HTMT HÍREI

Videófelvételek a Magyar Tudomány Ünnepe programjairól

Mit várhatunk a mesterséges intelligenciától, és mit biztosan nem? A Magyar Tudomány Ünnepe kiemelt rendezvényein az egyik legfontosabb téma a mesterséges intelligencia volt, amelyről matematikus, nyelvész, biológus, valamint társadalomtudós is beszélt. Szóba került még a rendezvényeken a fenntarthatóság és a klímaváltozás problémája, a legendák és a valóság Petőfi Sándora és az ukrajnai háború is. Az is kiderült, hogy miként írható le a természet alkotta formák szavak helyett a matematika eszköztárával. A Magyar Tudomány Ünnepe 2023-as rendezvényein készült felvételeket gyűjtőoldalunkon megnézheti...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Ókortörténeti előadássorozat az EME-ben: Petruț Dávid előadása

Az EME I. Szakosztályának szervezésében ókortörténeti tematikájú előadássorozatra kerül sor kolozsvári szakemberek bevonásával. A sorozat harmadik előadását december 4-án, hétfőn, 18 órai kezdettel Petruț Dávid, a Babeș-Bolyai Tudományegyetem adjunktusa tartja az EME székházának előadótermében, az alábbi témáról: Erdély római korának kutatása a kezdetektől az impériumváltásig. [...] A romániai magyar közgondolkodás hajlamos Erdély római kori múltját a dák-római kontinuitással, valamint a 90-es években Kolozsvár főterén, sajátos politikai közhangulatban zajlott régészeti ásatásokkal azonosítani. Fontos tudni azonban, hogy a Kr. u. 2–3. század idején a Római Birodalom részét képező Dacia provincia átfogó kutatása nem az impériumváltást követő politikai rendszer alatt bontakozott ki, hanem már korábban, a 19. századi erdélyi történelemtudományi és régészeti intézményesülés kontextusában...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Artes Liberales: Ipari digitalizációs rendszerek alkalmazása gyógyszergyártási technológiák optimalizálására

Az Artes Liberales sorozat keretében Nagy Zoltán Kálmán, a Purdue Egyetem, Davidson School of Chemical Engineering és a Loughborough Egyetem professzora tart előadást Kolozsváron. Az előadás címe: Modern ipari digitalizációs rendszerek alkalmazása integrált gyógyszergyártási technológiák optimalizálására. A bemutató egy olyan új minőségtervezési konceptust vezet be, amelyben a folyamat-analitikai technológia (PAT) által biztosított információ-visszacsatolásra és a termékminőség alapján szabályozott gyártásra épül a folyamatok optimális megtervezése és vezérlése. Vizsgálja továbbá a matematikai modell alapú digitális tervezés előnyeit. [...] Az előadásra a KAB székházának előadótermében, 2023. december 5. 17 órától kerül sor...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Újabb javaslat a megyék összevonására: Negyvenegy helyett tizenöt

Ismét sokan és sokszor emlegetik a pártok által az évek óta politikai gumicsontként használt közigazgatási reformot, Románia belső határainak átrajzolását, a megyék számának csökkentését. [...] A jelenlegi negyvenegy megye helyett csak tizenöt maradna, a kis települések és városok a lakosság számának megfelelően szerveződnek újra. A Pro TV által idézett szakemberek állítják: a Bukaresttel kiegészülő negyvenegy megye megfelelésével Románia sokkal jobban tudna működni...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

RMDSZ: Lesz választási megállapodás az Erdélyi Magyar Szövetséggel

Lesz választási megállapodás a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) között a jövő évi választásokon - közölte pénteken az RMDSZ a kisebbik erdélyi magyar párt politikusaival folytatott kolozsvári egyeztetést követően...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Kizárás vagy befogadás, avagy milyen politikai közösséget vetít elő a „közbiztonsági program”?

Csíkszeredában a tekintetek ismét a roma közösségre szegeződtek. Az erdélyi magyar, román és a helyi sajtót is bejárta annak a híre, hogy tinédzserek két szeredai nőt bántalmaztak az utcán. [...] Korodi Attila polgármester ki is állt, és felolvasta tíz pontját, amelyek arra volnának hivatottak, hogy megvédjék a város polgárainak biztonságát. Ezt követően valósággal felrobbant az internet. [...] A tíz pontról Korodi Attila polgármestert kérdeztük a csíkszeredai városházán tett látogatásunk alkalmával. [...] Ez a

szélsőjobboldal kommunikációs panelje, hogy a munka a megoldás a szociális helyzetre? „Nem, ez nagyon racionális elv. Semmi köze a radikalizmusnak.” [...] Ha a tíz pontot elolvassa, akkor szinte lát még egy fontos mondatot ebben a fejezetben, ami arról szól, hogy komolyabb jogszabályt kellene létrehozni, és kötelezni az önkormányzatokat, hogy legyenek szociális vállalkozásaik, nem profitszerzési céllal. [...] Az RMDSZ egyes székelyföldi politikusai a 2024-es „szuper választási év”-re való felkészülés hajrájában, a központi RMDSZ hallgatóságos támogatását élvezve a romákat léptetik elő belső ellenségnek?...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) >

Átadták a felújított, régi pompájában tündöklő Bánffy-kastélyt a Kolozs megyei Válaszúton

Átadták az igényesen felújított választói Bánffy-kastélyt, amelynek újjászületése gyakorlatilag két és fél, valójában lassan hat éve kezdődött el, hiszen a Kolozs megyei önkormányzat csak hatodik nekifutásra talált kivitelezőt. Az eredmény látványos: a gyönyörű faburkolat lakkozása szinte csillog, az emeleti szobákban festőállványokon archív fotók, amelyeken viszontlátjuk az egykori kastély belső termeinek leírhatatlan gazdagságát. [...] Guttman Szabolcs, a felújítás projektmenedzsere azt emelte ki, hogy nem szokványos, amikor az avatáson a tervezők is szót kapnak, majd arra hívta fel a figyelmet, hogy ritka, amikor egy építészeti együttest, és nem csak egy épületet kell felújítani. Márpedig egy építészeti alkotás rengeteget veszít, ha nem a környezetével együtt újul meg. [...] Kolozsi Tibor szobrász a restaurálási folyamat kapcsán azt emelte ki a Szabadságnak, hogy ha nem is volt romhalmaz, de eléggé lepusztult állapotban volt a kastély, amikor átvették, így jóformán nem is tudták, hol is kezdjék...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Három napig a magyar régészek Mekkája volt a Székely Nemzeti Múzeum

Tartalmas és színvonalas rendezvényt zártak le vasárnap a Székely Nemzeti Múzeumban megrendezett Archeologia Transylvania 3. régészeti konferencia szervezői, illetve résztvevői. A megújult múzeum hosszabb kihagyás, 14 év után látta újra vendégül a magyar régészeket. A rendezvény ünnepélyes megnyitóján Sztáncsuj Sándor József, a Székely Nemzeti Múzeum régész munkatársa, az MTA külső köztestületének tagja üdvözölte a jelenlevőket. [...] A plenáris megnyitó következő mozzanataként László Attila professzor, az MTA külső köztestületének tagja beszélt László Ferenc egykori múzeumőr életéről és munkásságáról. [...] A régészeti konferencia második napja az újabb kutatások eredményeinek bemutatására adott alkalmat hazai és magyarországi szakembereknek. Három teremben összesen több mint ötven előadás során taglalták külön-külön az őskorhoz, a római korhoz, illetve a népvándorláskorhoz és középkorhoz kapcsolódó újdonságokat, vetettek fel kérdéseket...” Forrás: Székelyhon.ro: [teljes cikk](#) >

Beszámoló: A temesvári Bolyai 200 művészeti és tudományos fesztivál

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kiállítással emlékezett meg a híres matematikus életéről és munkásságáról. Kása Zoltán, a Sapientia EMTE professzora két előadást is tartott Temesváron, november 13-án pedig ő nyitotta meg a saját Bolyai-gyűjteményének tekintélyes részét bemutató kiállítást. [...] A Radó Ferenc Matematikaművelő Társaság ifjúsági folyóirata, a Matlap az erdélyi matematikai tehetséggondozás egyik legjelentősebb – az idők során más-más néven megjelenő, de – 70 éves múltra visszatekintő kiadványa. A Bolyai-emlékév alkalmából a lap szerkesztősége emlékszámot állított össze neves Bolyai-kutatók írásaiból – Horváth Sándor docens (Marosvásárhely), Kása Zoltán egyetemi tanár (Kolozsvár), Oláh-Gál Róbert adjunktus (Sapientia EMTE, Csíkszereda), Sándor József docens (BBTE, Kolozsvár), [...] akik valamennyien az MTA külső köztestületének tagjai. A különszámot a Magyar tudomány napja Erdélyben konferencia matematikatörténeti szekciójának ülését is képező író-olvasó találkozó keretében mutatták be 2023. november 16-án a Báthory István Elméleti Líceum dísztermében...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk](#) >

A száz éve született Benkő András zenetörténészre emlékeztünk

Tudományos ülésszakkal, kerekasztal-beszélgetéssel emlékezett Benkő András (1923–2001) zenetörténészre, a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémia volt oktatójára az Erdélyi Múzeum-Egyesület zenetudományi szakosztálya a zenetudós születésének századik évfordulóján. A zenetörténész lánya, Benkő Judit zenetudós, a Kolozsvári Rádió komolyzenei műsorainak egykori szerkesztője bemutatta azt a honlapot, amelyet ő és testvére, Benkő József zongoraművész hozott létre édesapjuk emlékére. A honlapon Benkő András összes cikke és könyve megtalálható és olvasható. [...] Jelentős szakirodalmat hagyott hátra, amelyet már tanulmányozhatunk a gyermekei által létrehozott honlapon – összegzett Péter Éva, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Református Tanárképző és Zeneművészeti Karának docense, az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk](#) >

Harminc éve képez oktatókat Kolozsváron a Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar

Több mint 800 református vallásoktatót képeztek a harminc évvel ezelőtt a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem keretében indított Református Tanárképző és Zeneművészeti Karon, amelynek jubileumi ünnepségét november elején tartották. A kar dékánja, Lukács Olga egyetemi professzor, az MTA külső köztestületének tagja a Krónika megkeresésére elmondta, a vallásoktatói pálya

tulajdonképpen hivatás, amelyet szeretettel, áldozatkészséggel végeznek erdélyi iskolákban a vallás tanárok. „A karunkon végzeteknek 75 százaléka el tudott helyezkedni vallásoktatóként és zenészként a pályán. [...] Kifejtette, mivel egy tanári állás heti 18 órából áll, ez a 18 óra úgy tevődik össze, hogy sok esetben öt településre kell elutaznia az oktatóknak. [...] Ez azt jelenti, hogy a hallgatóink két teljes értékű szakra járnak párhuzamosan, a másodikat kifizetjük az Erdélyi Református Egyházkerület partnerségével és támogatásával...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Elveszettek hitt, 61 éve nem látott rákosi vipera jelenlétét igazolták szakemberek Kolozs megyében

Elveszettek hitt, 61 éve nem látott rákosi vipera populációt igazoltak szakemberek Kolozs megyében – közölte honlapján a Milvus Csoport természetvédelmi egyesület. A rákosi vipera egyébként gyenge mérgező kígyó, mely ritkán támad, a Kárpát-medencén kívül a világon sehol máshol nem fordul elő. [...] A csoport első ízben szervezett rákosi viperát kereső expedíciót Erdélyben: 2023. október 3-án újra megtalálták a fajt Bonchida határában. Az expedíciót október 2. és 8. között szervezték, hét nap alatt 24 résztvevővel...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Súlyos vád: Állítólag másfél évtizeden át szexuálisan zaklatta diákjait egy csíkszeredai tanár

A tanár-diák viszony eleve asszimetrikus. Ha gyenge az intézmény és vezetése jelentette kontroll ezek fölött a helyzetek fölött, az súlyos visszaélésekre ad lehetőséget. Az alábbi cikkben azt mutatom be, milyen rendszerszintű kell legyen ez a félrenézés ahhoz, hogy a visszaélések éveken, évtizedeken keresztül folyhassanak, és milyen hosszú távú következményekkel küzdenek azok, akikkel visszaéltek. Tévhit, hogy a kiskorúak behálózása, a grooming csak szegregált közegben fordulhat elő. [...] Van, aki csak pletykát hallott, van, aki konkrétan tud egy-egy esetről. Jelen cikk egy nyílt titok részleteit meséli el. [...] A szexuális visszaéléssel megvádolt csíkszeredai tanár a Maszolnak: „Tudatos lejáratai kampány indult ellenem. [...] Az elhangzott állításokkal, vádakkal kapcsolatosan az iskola közleményt juttatott el szerkesztőségünknek, ezt változtatás nélkül közöljük...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Ötvenéves az Elektromaros Technológiai Líceum

Fennállásának ötvenedik évfordulóját ünnepelte szerdán a marosvásárhelyi szakképzésben élen járó Elektromaros Technológiai Líceum. A Mihai Eminescu Ifjúsági Házban tartott ünnepségre a hivatalosságok, valamint az iskola jelenlegi vezetői és pedagógusai mellett szép számban jöttek el olyan személyek is, akiknek az élete valamikor összefonódott az iskola életével. Az iskola névadója, az Elektromaros gyár rég eltűnt, de nevét viselő líceum fél évszázad után, a mai napig is él, idővel óvodával is bővült, és jelenleg közel 1500 gyerek van az intézményben oktató pedagógusokra bízva...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Moldvai magyar oktatás

A bákói Szent Miklós-templomban Măriuț Felix forrófalvi plébános magyar nyelvű szentmiséjével indította szeptemberben a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége (MCSMSZ) a huszonnegyedik tanévet a magyar oktatási programban. [...] A magyar nyelv oktatását érintő csángóföldi körutam következő állomásai Csík falu, Dumbravén, Diószén és Rácsila. [...] Az utóbbi négy esztendőben a magyar kormány támogatásával gombamód nőttek-épültek a magyar házak a csángó falvakban. A legutóbbit, a dió-szénit idén szeptemberben avatták...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kritika: A Báthoriak farkasfogai

A Duna tévében közvetített Tündérbert című, fikciós elemekkel tűzdelt történelmi kalandfilmsorozat somlyai Báthori Gábor fejedelemiségének idejébe, Erdély 1608 és 1613 közötti időszakába kalauzol, ám a díszletként igen gyakran megjelenő címerek hol a 15–16. századot idézik, hol meg a 18.-at. A Báthori-címer farkasfogai (nem sárkányfogai – lásd alább) hol előre, hol hátra irányulnak, olyan is akad, hogy a három helyett négy agyar jelenik meg. [...] A Gutkeled nemzetséghez, annak majádi főágához tartozó Báthori-ág között találjuk – többek között – az ecsedi Bátorikat és a somlyói Bá-thoriakat. Mindkét család a nemzetség címerét vitte tovább. A legrégebb korszakban az ékek száma és helyzete még nem tisztult le. [...] Említettem, hogy nem sárkányfogokról, hanem farkasfogokról van szó. Ezúttal bizonyítom is. [...] Szekeres Attila, az MTA külső köztestületi tagjának írása...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Lévai könyv bemutatójával nyílt meg az idej karácsonyi könyvvásár a Reviczky Házban

Léván már hagyomány, hogy minden év novemberének végén a Reviczky Társulás és a Lévai Magyar Asszonyok Ligája szervezésében karácsonyi könyvvásár nyílik a lévai Reviczky Ház nagytermében, hogy két héten át ünnepi hangulatban fogadja a könyvbarátokat. [...] A megnyitón a „Hol sírjaik domborulnak ... – Neves személyiségek sírhelyei és emlékművek a lévai temetőben” c. könyv 2. bővített kiadásának keresztelőjére került sor, melynek megszületését Lanz Roland, a diószegi Pannonia

Polgári Társulás elnöke támogatta. [...] Müller Péter, a könyv szerkesztője külön köszöntötte az 1. kiadás megjelent szerzőit, Vincze Lászlót és Mészáros Lajost...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A Csallóközi Múzeum alapítójára emlékeznek Somorján

November 26-án volt 50 éve, hogy Khin Antal tanár, tudományos kutató, muzeológus visszaadta lelkét a teremtőjének. Az egykori somorjai múzeum alapítója Vajkán született, 1884. április 18-án, de már a Csonka-Magyarországon, Budapest halt meg. Khin Antal iskoláit a Csallóközben végezte, majd 1908-ban a Budapesti Tudományegyetemen szerzett középiskolai tanári oklevelet. Hatalmas teljesítmény és becsülendő dolog, hogy 1927–1929 között megszervezte a somorjai Csallóközi Múzeumot, és ennek igazgatója lett egészen 1940-ig. 1945 után Budapestre költözött, először a Magyar Mezőgazdasági Múzeum külső, később főmunkatársaként tevékenykedett egészen nyugdíjba vonulásáig...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nagy László, színházi ügyelő

A Komáromi Jókai Színház és a Paraméter közös videópodcast-sorozatának vendége Nagy László színházi ügyelő volt. Műsorvezető: Juhász László...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Északon barangolt a máraisok Vegyes Kara

Kalandos utazásban volt részük a kassai Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskola kórusainak a Hamburg–Norrköping–Koppenhága útvonalon. A Norrköpingi 5. Európai Kórusjátékok és Nemzetek Nagydíján nem csupán életre szóló élményeket, hanem egy ezüstérmét is szereztek...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Visszakerült Nyitrára Boldog Gizella magyar királyné ereklyéje

Viliam Judák nyitrai püspök meghívására november 18–19-én Udvardy György veszprémi érsek a nyitrai egyházmegye székhelyére látogatott, hogy a Veszprémi Érsekség ajándékaiként átadja a püspökségnek bajorországi Boldog Gizella magyar királyné ereklyéjét. A relikviát a nyitrai Szent Emerán-bazilikában bemutatott szentmise keretében adta át a helyi főpásztornak...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Színházi előadásokkal zárja a Madách-emlékét a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma

Decemberben a Madách Imre-emlékév keretén belül a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma két színházi előadással tiszteleg Madách Imre előtt, születésének 200. évfordulójának alkalmából. Az első előadásra december 7-én kerül sor a Madách-kastélyban az Alsósztrégovai Irodalmi Nap alkalmából. Az alsósztrégovai kastélyba a budapesti Kerekasztal Színház látogat el...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Máraitól a kortárs irodalomig – Az Irodalmi Szemle estje Kassán

December 1-én, pénteken, 18 órától Máraitól a kortárs irodalomig címmel az Irodalmi Szemle lapbemutató beszélgetésére kerül sor Kassán, a Márai Sándor Emlékkiállításban. Csehy Zoltánnal, Gazdag Józseffel és Polgár Anikóval Mizser Nagy Csilla szerkesztő beszélget. [...] A Ki volt Grosschmid Géza? című beszélgetés Czaboczkzy Szabolcs és Ötvös Anna történészek részvételével zajlik, a moderátor Szeghy-Gayer Veronika történész...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Kijevben módosíthatnak a kisebbségeket érintő törvényeken

Az Európa Tanács javaslatai alapján Ukrajna módosíthatja a nemzeti kisebbségeket érintő korábbi jogszükítő törvényeit. A tervezetet megküldték véleményezésre a kárpátaljai magyar érdekvédelmi szervezeteknek is. [...] A megkülönböztetett, garantált kisebbségi jogok azoknak a közösségeknek járnának, melyek tagjai a helyi lakosság legalább 15 százalékát képezik. Ebbe a kategóriába nyilván beletartozna kárpátaljai magyar lakta településeink döntő többsége, de a szövegben, vagy mondjuk az Ungváron és Munkácson élő magyaroknak sem kellene csüggedni, mert van egy olyan pont is, hogy a nemzeti kisebbségi közösségeknek járó jogok kiterjeszthetők azokra is, akik száz éve élnek az adott helyen. [...] Amennyiben megvalósul az új tervezet, csupán az ukrán nyelv és irodalmat, valamint Ukrajna történetét és a felső osztályokban a honvédelmet tanítanák államnyelven...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Lezárult a „Via Tisa” nemzetközi projekt

Makkosjánosiban tartották a „Via Tisa” elnevezésű HUSKROUA határon átnyúló, közös turisztikai projekt záró rendezvényét. A Fehérgyarmat önkormányzatával közösen elindított program céljairól és a megvalósult eredményekről Mester András, a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) elnöke számolt be: A projektnek köszönhetően az elmúlt években két kiadványt sikerült megjelentetnünk ukrán és magyar nyelven egyaránt, elméleti képzéseket szerveztünk, konferenciákat tartottunk. [...] Kész Margit, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Filológiai Tanszékének docense, az MTA külső köztestületének tagja a salánki tájházban bemutatott előadásában elmondta, hogy az 1910-ben épült házban...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Hadik-díjban részesült Popovics Béla

Vitályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) parlamenti államtitkára a 11. Hadik András hagyományörző jótékonybál [...] egyik fénypontjának nevezte a Hadik-díj átadását. A műves huszárszabályát minden évben olyan személy vagy szervezet kapja, aki sokat tett a nemzeti összetartozásért. A díjat Schmittné Makray Katalin idén Popovics Bélának adta át, aki a Munkácsi II. Rákóczi Ferenc Középiskolában és a Szent István Líceumban tanít magyar irodalmat, valamint művészettörténetet, továbbá Kárpátalja és Munkács múltját kutatja...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Publicisztika: A szerb-magyar határon rendszerszintű lehet a probléma

Szeptemberben az Átlátszó Vajdaság is publikált egy elemző írást a határátkelők helyzetéről, amelyben – a civilek által tett javaslatok között – egyebek mellett a szerb-magyar közúti határátkelő 24 órás nyitvatartási idejének szükségességére is felhívtuk a figyelmet. [...] Szerbia és Magyarország között, a 174 kilométeres szakaszon jelenleg kilenc határátkelő üzemel. Ezek közül hat közúti átkelő 7-19 óra közötti nyitva tartással, kettő éjjel-nappali közúti átkelő, egy pedig éjjel-nappali autópálya átkelő. A szerb-magyar határon fennálló, órákig tartó sorok különösen érzékenyen érintik a vajdasági magyarokat. [...] A magyar állampolgárságú határátlépők számának a csökkenése arra utalhat, hogy egyre kevesebb alkalommal járnak haza a szülőföldjükre az innen elszármazott vajdasági magyarok...” Atlatszo.rs: [teljes cikk >](#)

Az aktuális növényvédelmi kihívásokról tartottak előadást

Az aktuális növényvédelmi kihívásokról tartottak előadást a vajdasági magyar termelőknek Tiszakálmánfalván. Az innovációkra és a legfrissebb mezőgazdasági hírekre sok gazda volt kíváncsi. Bagi Ferenc egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének és az MNT Oktatási Bizottságának a tagja, az aktuális problémákra és ezek megoldásaira mutatott rá az előadásában. [...] „Számos növényvédő szert kivontak a forgalomból. Persze ez termelői szempontból jól hangzik, mert végeredményben a növényvédő szerek mérgek. Azonban gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a vitéz kezéből, akinek eddig volt buzogánya, kardja és íja, kivették a buzogányt és az íjat, és csak a kardja maradt, tehát csökkent azoknak a növényvédő szereknek a száma, amit használhat, és gyakorlatilag több szaktudást, odafigyelést igényel, hogy megvédje a vetését...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Ismét megszervezték a Karrierépítés, Virtuális vállalatalapítás – Ötlettől az üzletig című szakmai versenyt

Immár nyolcadik alkalommal szervezte meg a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács a Karrierépítés, Virtuális vállalatalapítás – Ötlettől az üzletig című szakmai versenyt a szakközépiskolák diákjai részére a szabadkai Ivan Sarić Műszaki Iskolában. A háromfős csapatok a megmérettetésre Topolyáról, Szabadkáról, Zentáról, Adáról és Magyarkanizsáról érkeztek már egy kész, kidolgozott vállalati üzleti tervvel, amit prezentáció formájában mutattak be a jelenlévőknek és a zsűri tagjainak...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

A zentai Városi Kisgalériában megnyílt Monyov Glória kiállítása

A székeleykevei származású, Zentán élő szobrászművész Liminális terek – Nem-helyek címet viselő kiállítását Gubik Korina és Kókai Eléna, a zentai városháza kupolája alatt lévő képtár vezetői nyitották meg. A megnyitón elhangzott, hogy a művész nő alkotásai az elfakuló emlékeket és az elhagyatott otthon emlékeit idézi meg alkotásaiban...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Átadták a Kristálygömb Díjat Kiss Tamásnak

A Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia 2023. évi Kristálygömb Díját szombat este adják át. A kuratórium (Kastori Rudolf az MTA külső tagja, Gábrity Molnár Irén az MTA külső köztestületének tagja, és Csányi Erzsébet a Vajdasági Magyar

Akadémiai Tanács elnöke) egyhangúlag Kiss Tamásnak ítélte oda az opera-szólóéneklés terén elért kiváló eredményeiért és az előző évek VMTDK-in való kiemelkedő szerepléséért...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

Podcast: Klagenfurtban került megrendezésre a Kisebbségi Oktatási Fórum

November 16-án Klagenfurtban került megrendezésre a Kisebbségi Oktatási Fórum az Oktatási Minisztérium, az Osztrák nyelvi kompetenciaközpont, Karintia és Burgenland tartományok közreműködésével. Az esemény központi témája az oktatás és az egyesületek közötti együttműködésre volt. [...] A Burgenlandi Oktatási Igazgatóság részéről jelen volt Pathy Lívía, a gimnáziumok és szakképző intézmények magyar tanításának szakfelügyelője, Prascsaics Carmen, a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület munkatársa, Hütler Andrea a kötelező iskolák magyar oktatásának felügyelője, aki elmondta: [...] Egy további lehetőségként hangzott el a fiatalok motiválása arra, hogy a közösségi médiákban is a népcsoportnyelvet használják. [...] „Tehát ez egy élő, rendszeres kapcsolat kell, hogy legyen a népcsoportok egyesületei és az oktatásügy között. Én úgy gondolom, hogy ez a mi esetünkben a Burgenlandi Magyar Kultúregyesülettel teljes mértékben megvalósul...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Bázis Egyesület: Híd a kultúrák között

N. Tóth Anikó, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének oktatója, az MTA külső köztestületének tagja volt az egyik meghívott vendége nemrég Bécsben a Menni vagy maradni? című „Itthon-otthon” rendezvénynek. N. Tóth Anikó társelnöke a szlovákiai Bázis Magyar Irodalmi és Művészeti Egyesületnek, mely Szlovákiában a független és szabad irodalom, művészet és tudomány képviselőjében létrejött magyar egyesület. Rádióknak az egyesületről beszélt: [...] A Bázis Egyesületet négy évvel ezelőtt alapította egy írókból és művészekből álló csoport. Jelenleg 162 tagja van, köztük szlovákok, szlovákiai magyarok, magyarok és erdélyiek. Jelenleg középiskolákban tartanak előadássorozatot kortárs szerzők személyes jelenlétével...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Újabb arany minősítés a Szélforgóknak

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület fiatal népzenei a november 18-án, Nagykanizsán megrendezett IV. regionális népzenei versenyen szerepeltek, ahonnan „Kiváló” arany minősítéssel térhettek haza. Összesen 40 formációban több mint 100 fiatal versenyzett különböző kategóriákban. [...] A kiemelt arany minősítést nem csak a Szélforgók hozhatták haza, szóló kategóriában Zsótér Istvánt is elismerte a szakmai zsűri...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

„A magyarok története Burgenlandban” című nemzetközi konferencia

A Bécsi Egyetem Finnugor Tanszékének „A magyarok története Burgenlandban” című nemzetközi konferenciáját december 6. és 9. között Felsőőrben rendezik meg. [...] A konferencia célja, hogy, interdiszciplináris és transzdiszciplináris módon elemezze a burgenlandi magyarság jelentőségét a múltban és jelenben, illetve hogy új motivációt adva sikerüljön a kutatásban egyes hézagokat betölteni. [...] A felsőöri Istvanits Kerstin pedagógus és író az alsóöri Csulak Rózáról szóló kutatómunkájáról tart beszámolót a konferencián...” Forrás: Becsnaplo.eu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Podcast: Kerek egész a Lindua legújabb száma

Megjelent a Lindua folyóirat legújabb száma. Lendva Község multikulturális, tudományos, társadalomtudományi, irodalmi és képzőművészeti periodikája ismét változatos tartalommal várja az olvasókat. Az öt tematikus részre bontott kiadvány 25 írást és 30 verset tartalmaz helyi és magyarországi szerzők tollából. A publikációt tegnap este mutatták be a Lendvai Könyvtárban. A Lindua 25. számáról Varga Ines felelős szerkesztőt kérdeztük...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

A könyvtár rendhagyó téli programja

A Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár az őszi és téli időszakban különleges kezdeményezéssel nyitott a magyar nemzetiségű olvasótábor felé. Az anyanyelven olvasás népszerűsítése mellett arra fókuszál, hogy a könyvtár közelebb kerüljön a nemzetiségi csoportokhoz, közösségi programok szervezésével, hagyományaik és értékeik révén erősítse az identitástudatot. [...] A könyvtár tevékenységi programja, a következő hetekben Goricskón, illetve Muraszombatban valósul meg. Novemberben és decemberben négy rendhagyó olvasói találkozóra kerül sor. [...] A projekt felelőse Kardoš Lucija könyvtáros, akit többek között a bibliobuszról ismernek a goricskói olvasók. Az első találkozó a Domonkosfai Portán zajlott múlt héten szerdán...” Forrás: Nepujas.net: [teljes cikk >](#)

Ünnepélyes keretek között adták át a három új magyar óvodát

A Liszt utcai magyar óvodát és kulturális központot, valamint annak kórógyi és szentlászlói tagozati intézményeit ünnepélyes keretek között adták át szerdán. A pélmonostori óvoda és kulturális központ megépülésével, valamint a kórógyi és a szentlászlói óvodák létrejöttével 120 gyermek számára lehet biztosítani a minőségi, anyanyelvű óvodai foglalkozást, nevelést...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Minikonferencia a magyar tudomány ünnepe alkalmából

November 10-én hibrid, azaz online és jelenléti rendezvény keretében három magyar és két horvát fiatal kutató részvételével minikonferenciát és kerekasztal-beszélgetést szerveztek a Liszt Intézetben az áltudományok elleni küzdelem témájában. Az előadásokat Kun Ádám (biológus), Kecskés Gábor (jogász), Kutrovátz Gábor (tudományfilozófus), Jelena Železnjak (kutató biológus) és Tina Ružić (kutató biológus) tartották. [...] A különböző tudományterületekről érkező kutatók előadásai után Saša Ceci horvát tudós, influenszer és áltudomány elleni aktivista vezetésével izgalmas, szellemi kihívásokban és vitákban is bővelkedő kerekasztal-beszélgetésre került sor...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Vukovár nem felejt: A 32 évvel ezelőtti ostrom magyar áldozataira emlékeztek

Múlt csütörtökön a vukovári emléktetőben, majd az ovčarai vesztőhelynél a város esztének a 32. évfordulóján a Vukovári Magyarok Egyesülete és a velük közösen emlékezők lerótták tiszteletüket és kegyeletüket a hősiesség, illetve az azt követő öklés magyar áldozatai előtt is. A 32 évvel ezelőtti ostrom alatt, a harcok során 1624 ember vesztette életét, köztük 52 horvátországi magyar is. [...] A Duna-parti város 1991-es ostroma három hónapig tartott...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: 150 éves a kórógyi református templom

Szombaton ünnepelték templomuk megépülésének a 150. évfordulóját a kórógyi reformátusok. Az ünnepi istentiszteleten Balog Zoltán, a Magyarországi Református Egyház lelkesi elnöke, a Dunamelléki egyházkerületének püspöke hirdette az ígét. [...] A hálaadó istentisztelet során emléktáblát avattak Sebestyén Pál templomépítő lelkipásztor tiszteletére, aki 1861 és 1905 között szolgált itt, s aki 1848-as honvéd is volt. [...] Kel József „150 éves a kórógyi református templom” című könyvét az MTA külső köztestületének tagja, Lábadi Károly mutatta be. [...] Balog Zoltán püspök interjút adott lapunknak...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)